

USTAWA
z dnia 2019 r.
o zmianie ustawy o Straży Granicznej

Art. 1. W ustawie z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 2365, z późn. zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 37:
 - a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Czas pełnienia służby funkcjonariusza wynosi przeciętnie 40 godzin tygodniowo w przyjętym okresie rozliczeniowym, nieprzekraczającym 6 miesięcy, z zastrzeżeniem ust. 2a.”;
 - b) po ust. 2a dodaje się ust. 2b w brzmieniu:
„2b. Przedłużenie czasu służby funkcjonariusza ponad wymiar określony w ust. 2 nie może spowodować przekroczenia przeciętnego 48-godzinnego tygodniowego wymiaru czasu służby w przyjętym okresie rozliczeniowym.”;
 - c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
„3. W zamian za czas służby przekraczający normę określoną w ust. 2, funkcjonariuszowi przysługuje:
 - 1) w okresie rozliczeniowym czas wolny od służby w tym samym wymiarze;
 - 2) po zakończeniu okresu rozliczeniowego rekompensata pieniężna, o ile w terminie do dziesiątego dnia od zakończenia okresu rozliczeniowego nie złoży wniosku o udzielenie czasu wolnego od służby w tym samym wymiarze.”;
- 2) w art. 112 w ust. 1 w pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje pkt 7 w brzmieniu:
„7) rekompensata pieniężna w zamian za czas służby przekraczający normę określoną w art. 37 ust. 2.”;
- 3) w art. 118:
 - a) w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„2) ekwiwalent pieniężny za niewykorzystane przed zwolnieniem ze służby urlopy wypoczynkowe lub urlopy dodatkowe oraz rekompensatę pieniężną w zamian za czas służby przekraczający normę określoną w art. 37 ust. 2.”;
 - b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Funkcjonariusz zwolniony ze służby na podstawie art. 45 ust. 1 pkt 3-5, ust. 2 pkt 2 oraz 9-11 otrzymuje ekwiwalent pieniężny za niewykorzystane przed zwolnieniem ze służby urlopy wypoczynkowe lub dodatkowe oraz rekompensatę pieniężną w zamian za czas służby przekraczający normę określoną w art. 37 ust. 2.”;
 - c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2017 r. poz. 1321, z 2018 r. poz. 106, 138, 650, 730, 894, 1544 i poz. 2399.

„4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, sposób obliczania i wypłacania ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystane przez funkcjonariusza urlopy wypoczynkowe i dodatkowe, podmioty właściwe w tych sprawach, a także terminy wypłaty, uwzględniając składniki uposażenia stanowiące podstawę ekwiwalentu oraz powiązanie jego wysokości z liczbą dni niewykorzystanego urlopu.”;

4) po art. 122 dodaje się art. 122a w brzmieniu:

„Art. 122a. 1. W zamian za czas służby przekraczający normę określoną w art. 37 ust. 2 funkcjonariuszowi przyznaje się rekompensatę pieniężną w wysokości 1/172 ze 100% uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym, należnego funkcjonariuszowi na stanowisku zajmowanym w ostatnim dniu okresu rozliczeniowego, za każdą godzinę służby, przy czym łączny czas przekraczający normę w danym okresie rozliczeniowym zaokrągla się w górę do pełnej godziny.

2. Wysokość rekompensaty pieniężnej wyliczonej w sposób określony w ust. 1 zaokrągla się do 10 groszy w górę.

3. Rekompensatę pieniężną oblicza i wypłaca komórka finansowa jednostki organizacyjnej Straży Granicznej właściwa w sprawach wypłaty uposażenia.

4. Rekompensatę pieniężną wypłaca się w formie bezpośredniej lub na rachunek w banku wskazanym w formie pisemnej przez funkcjonariusza:

1) nie później niż w ciągu dwóch kolejnych miesięcy kalendarzowych następujących po zakończeniu przyjętego okresu rozliczeniowego, o którym mowa w art. 37 ust. 2;

2) w przypadku zwolnienia funkcjonariusza ze służby, w terminie 14 dni od dnia zwolnienia;

3) w przypadku śmierci albo zaginięcia funkcjonariusza, niezwłocznie po wydaniu rozkazu personalnego o wygaśnięciu stosunku służbowego.”.

Art. 2. Do udzielania czasu wolnego w zamian za służbę poza rozkładem czasu służby pełnioną w okresie przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 3. W terminie 18 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy przełożony właściwy w sprawach osobowych udzieli funkcjonariuszowi czasu wolnego w zamian za czas służby, przekraczający normę określoną w art. 37 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1, w okresie przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy. Funkcjonariusz zobowiązany jest wykorzystać udzielony czas wolny.

Art. 4. Funkcjonariuszowi zwalnianemu ze służby ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany czas wolny od służby udzielany na podstawie art. 37 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1, wypracowany w okresie od dnia 24 sierpnia 2005 r. do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy wypłaca się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Art. 5. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 118 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1 pozostają w mocy do czasu wydania przepisów wykonawczych

na podstawie upoważnienia zawartego w art. 1 pkt 3 lit. c niniejszej ustawy, o ile nie są sprzeczne z niniejszą ustawą.

Art. 6. Ustawa wchodzi w życie z dniem

UZASADNIENIE

Projekt ustawy o zmianie ustawy o Straży Granicznej został opracowany w związku z potrzebą dostosowania przepisów dotyczących pełnienia służby przez funkcjonariuszy Straży Granicznej, w kontekście sprawnego zarządzania granicą państwową do aktualnych potrzeb i warunków pełnienia służby.

Wiodąca rola Straży Granicznej w zakresie zwalczania i przeciwdziałania nielegalnej migracji została wskazana w dokumencie „Polityka migracyjna Polski – stan obecny i postulowane działania” przyjętym przez Radę Ministrów w dniu 31 lipca 2012 r. Rekomendacje i zalecenia zawarte w powyższym dokumencie w zakresie wzmocnienia działań przez Straż Graniczną w tym obszarze, wymagają podejmowania bieżących prac służących zapewnieniu właściwej realizacji zadań. Z uwagi na pojawiające się nowe zadania realizowane przez Straż Graniczną, m.in. prowadzenie działań o charakterze migracyjnym niezbędne jest zwiększanie wymiaru służby funkcjonariuszy ponad ustawowe normy.

Nowelizacja ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. poz. 2365, z późn. zm.) podyktowana została koniecznością zmiany uregulowań w obszarze organizacji oraz sposobu pełnienia służby w odniesieniu do czasu pełnienia służby funkcjonariusza. W projektowanym akcie prawnym zawarto uregulowania dotyczące udzielania czasu wolnego za służbę pełnioną poza rozkładem czasu służby przez funkcjonariuszy SG lub rekompensowania ponadnormatywnego czasu pełnienia służby z jednoczesnym zapewnieniem sprawnej realizacji zadań przez Straż Graniczną. W świetle obowiązujących przepisów ustawowych ekwiwalent pieniężny czas wolny od służby przysługuje wyłącznie na podstawie art. 118 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2017 r., poz. 2365 z późn. zm.), tj. za niewykorzystany czas wolny od służby udzielany na podstawie art. 37 ust. 3, który jest wypłacany w dniu zwolnienia ze służby funkcjonariusza, jednocześnie będąc formą rekompensaty za ponadnormatywny czas pełnienia służby.

Ze względu na potrzebę zapewnienia sprawnego funkcjonowania jednostek organizacyjnych SG, przysługujący funkcjonariuszom czas wolny za godziny przepracowane ponad wymiar służby nie może zostać przyznany w całości ze względu na konieczność zapewnienia efektywnego planowania służb granicznych celem prawidłowego zabezpieczenia działań realizowanych przez formację.

W art. 1 projektu w szczególności określono, że:

- czas pełnienia służby przez funkcjonariusza wynosi przeciętnie 40 godzin tygodniowo w przyjętym okresie rozliczeniowym, nieprzekraczającym sześciu miesięcy,
- w zamian za czas służby przekraczający normę określoną w ust. 2, funkcjonariuszowi przysługiwać będzie w okresie rozliczeniowym czas wolny od służby w tym samym wymiarze lub po zakończeniu okresu rozliczeniowego rekompensata pieniężna, o ile w terminie do dziesiątego dnia od zakończenia okresu rozliczeniowego nie złoży wniosku o udzielenie czasu wolnego od służby w tym samym wymiarze,
- nowa wysokość wspomnianej wyżej rekompensaty wyniesie 1/172 ze 100% uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym, należnego funkcjonariuszowi na stanowisku zajmowanym w ostatnim dniu okresu rozliczeniowego, za każdą godzinę służby, przy czym łączny czas przekraczający normę w danym okresie rozliczeniowym zaokrągli się w górę do pełnej godziny.

Ponadto określono sposób wypłaty przedmiotowej rekompensaty na podstawie dotychczasowych przepisów stosowanych przy wypłacie ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany czas wolny od służby udzielany na podstawie art. 37 ust. 3 obecnie obowiązującej ustawy. Jednocześnie zakłada się wprowadzenie nowego uregulowania stanowiącego, iż przedmiotową rekompensatę wypłaca się nie później niż w ciągu dwóch kolejnych miesięcy kalendarzowych następujących po zakończeniu przyjętego okresu rozliczeniowego, o którym mowa w art. 37 ust. 2, w przypadku zwolnienia funkcjonariusza ze służby, w terminie 14 dni od dnia zwolnienia, natomiast w sytuacji śmierci albo zaginięcia funkcjonariusza, niezwłocznie po wydaniu rozkazu personalnego o wygaśnięciu stosunku służbowego.

W **art. 2-5** zawarto katalog przepisów przejściowych normujących sytuację funkcjonariuszy, którym przysługuje prawo do czasu wolnego w zamian za służbę poza rozkładem czasu służby pełnioną w okresie przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy oraz prawo do ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany czas wolny od służby udzielany na podstawie art. 37 ust. 3 dotychczas obowiązującej ustawy, wypracowany w okresie od dnia 24 sierpnia 2005 r. do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. Jednocześnie zawarto uregulowanie, iż w terminie 18 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy przełożony właściwy w sprawach osobowych udzieli funkcjonariuszowi czasu wolnego w zamian za czas służby, przekraczający normę określoną w art. 37 ust. 2 dotychczasowej ustawy, w okresie przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy. Funkcjonariusz zostanie zobowiązany do wykorzystania udzielonego czasu wolnego.

Projektowane zmiany polegają w części na przeniesieniu do ustawy nowelizowanej niektórych przepisów zawartych w obowiązującym dotychczas rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 118 ust. 4 ustawy o Straży Granicznej.

Taka sytuacja powoduje konieczność zmiany treści upoważnienia do wydania aktu wykonawczego na podstawie art. 118 ust. 4 ustawy o Straży Granicznej, w celu jego dostosowania do treści przepisów, które projektuje się zawrzeć w nowym akcie wykonawczym. Jednocześnie w nowelizowanej ustawie zawiera się przepis przejściowy przewidujący, że dotychczasowe przepisy wykonawcze pozostają w mocy do czasu wydania nowych nowego rozporządzenia, o ile nie są sprzeczne z niniejszą ustawą.

W **art. 6** planuje się, że ustawa wejdzie w życie z dniem
Przedmiotowy projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt nie wymaga przedłożenia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji lub uzgodnienia.

Projekt nie podlega procedurze notyfikacji zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2003 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Skutki finansowe związane z wejściem w życie regulacji zostały wskazane w pkt. 6 formularza Ocenie Skutków Regulacji, stanowiącym integralną część niniejszego projektu.